

Een jaartal om nooit meer te vergeten

Onlangs probeerde ik met een bevriende dammer de wereldkampioenen op te noemen per decennium, beginnend in 2009 en teruggaand tot vlak na WOII.

Het huidige jaar is eenvoudig; het WK in Brazilië is immers geannuleerd en Alexander Schwarzman mag zich dankzij de recente succesvolle match tegen Georgiew wereldkampioen blijven noemen. Ook tien jaar geleden was het de Moskoviet die (middels een gewonnen match, een jaar eerder tegen Tsizjow) de titel in zijn bezit had. We gaan verder naar 1989, weet u het nog? Inderdaad een makkie want eind jaren tachtig begon de absolute hegemonie van Alexei Tsjizjow die van 1988 tot en met 1993 onafgebroken de titel in zijn bezit had. Een decennium eerder was het “onze eigen” Harm Wiersma die in een match Anatoli Gantwarg versloeg. Eind jaren vijftig stond (ook niet moeilijk) Iser Koeperman met regelmaat op het grootste platform en tien jaar daar weer voor was de grondlegger van het moderne positie spel Piet Roozenburg wereldkampioen. Behalve “Schwarzman 1999” hadden we weinig moeite met het lijstje van titelhouders, maar hoe zat het ook alweer in

1969? Internet werd geraadpleegd om met enige schaamte erachter te komen dat niemand minder dan Andris Andreiko toen, evenals in 1968 en 1971, de mondiale sceptor zwaaide. In zijn overigens prachtige boek over de veel te jong overleden wereldkampioen komt Sijbrands tot de conclusie dat Andreiko in de periode tussen het najaar van 1968 en najaar 1969 aan het hoogtepunt stond van zijn carrière. Als geheugensteuntje voor mezelf, en natuurlijk voor de lezers die het ook niet meer zo nauw wisten, twee fragmenten uit het voor Andreiko roemrijke jaar 1969. D1 is uit het Brinta-toernooi, dat Andreiko met groot machtsvertoon wist te winnen. Slachtoffer (met wit) is Agafonow. Het spelverloop luidde 40. 19-24! Vanuit analytisch oogpunt staat wit, die de gehele partij duidelijk op een puntending uit was, gelijkwaardig. Toch moet Agafonow wel degelijk oppassen. Zo loopt bijvoorbeeld 32-28? Slecht af: (14-19) 47-42 [40-34? (20-25)! 29x20 (15x24) 34-29 (21-27) 29x20 (25x14) en op de volgende zet wint (18-23)]

(20-25) 29x20 (25x14) en nu bijvoorbeeld 40-34 (18-23)! 38-32 (13-18)! 45-40! [Op 35-30 wint het instructieve (22-27)! 42-38 (27-31)! 26x37 (21-27)! et cetera] (15-20)!! [en niet het zojuist genoemde (22-27) we-

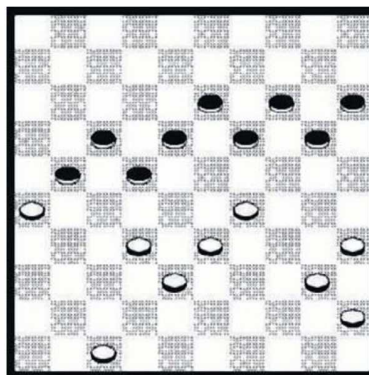

Diagram 1

gens 42-37-31!] 34-30 (20-24)! 40-34 (22-27) 42-38 (18-22) 30-25 (24-29)! en zwart bereikt een zeer kansrijk eindspel. Agafonow weet echter vooralsnog de stand in evenwicht te houden: 41.40-34! 14-19 42.34-30! 20-25 43.29x20 25x14 44.47-42 22-27 45.45-40 18-23! 46.30-24? 19x30 47.35x24 23-29! Wit overschat zijn remisekansen in het eindspel schromelijk. Het is mooi om te zien hoe moeiteloos het karwei afmaakt 48.32-28 29x20 49.28-22 17x39 50.26x17 27-32! 51.38x27 39-43 52.17-11 43-49! 53.27-22 49x35 54.11-06 13-18! Simpel maar doeltreffend 55.22x13 35x08 56.06-01 14-19 57.42-37 08-21 en een paar zetten later gaf Agafonow op. In D2 zien we hoe Andreiko, met wit in

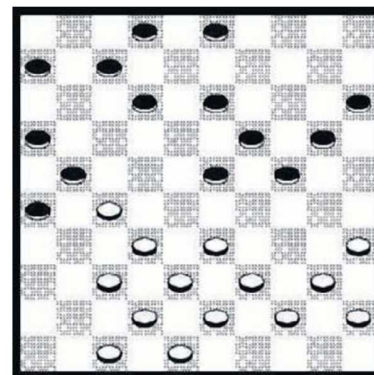

Diagram 2

het toernooi van Samarkand, zijn tegenstander Andreas Kuyken op grootse wijze verslaat. 24.33-29! 23x34 25.39x30 20-25 26.38-33! 25x34 27.40x20 15x24 28.45-40 12-18 29.40-34 18-23 30.43-39 03-09 31.33-29! 24x33 32.39x28 09-14 33.42-38 14-20 34.38-33 20-24 35.44-39 07-12 36.28-22! Prachtig gespeeld. Op (12-17) 22x11 (06x17) volgt 48-43! (02-08) [(13-18) 37-31! en 34-30!+] 43-38! (08-12) 33-28! En nu A) (12-18) 38-33 (17-22) 28x17 (21x12) 33-28! (12-17) [(24-29) 47-41! (29x40) 35x44 (12-17) 41-36! (26-31) 37x26 (23-29) 36-31! (29-33) 39-34! (33x22) 34-29! En wit wint] 47-41 (17-21) 34-30 (24-29) 39-34! met winst. B) (24-29)? 34-30! Zonder vrees voor (13-18) 39-33 (17-22) 28x08! (18-22) waarna wit eenvoudig wint. Partij: 36. 12-18 37.48-43 02-07 38.43-38 07-11 39.47-41! 11-17 40.22x11 06x17 41.33-28 24-29 42.39-33 29x40 43.35x44 17-22 44.28x17 21x12 45.33-28 12-17 46.44-40 16-21 47.27x16 18-22 48.38-33 23-29 49.33x24 19x30 50.28-23 26-31? De beslissende fout. Na (22-28)! 23-18 (13x22) 32x23 (22-27) 41-36 (26-31)! 37x26 (30-35)! 40-34 (27-32) heeft zwart nog steeds remisekansen. Nu is het hopeloos: 51.37x26 22-28 52.32-27 28x19 53.40-35! 30-34 54.27-21 en wit won.